

הנדון: נייר עמדה לקראת דיון "סקירה ומעקב אחר יישום החוק לאיסור צריכת זנות - יישום ואכיפה ע"י משטרת ישראל וסקירת משרדי הממשלה על התכנית להקמת מענים לשיקום נשים במעגל הזנות במסגרת התקציב שהוקצה לשנת הכספים הנוכחית"

1. אנו מבקשות להודות לוועדה על קיום הדיון החשוב. היום, בחלוף למעלה מחודש לאחר שחוק איסור צריכת זנות נכנס לתוקפו, הוא אינו נאכף בשטח, ועדיין לצד ההתקדמות הרבה שנעשתה ביישום החלטת הממשלה, ישנם חסמים בירוקרטיים ואחרים שמעכבים את יישומה המלא.
2. כידוע, מטרת החוק היא להביא לצמצום הזנות כחלק ממהלך משולב, הכולל חינוך והסברה לציבור והרחבת דרכי טיפול ושיקום לאוכלוסיות בזנות. כחלק מהמהלך הזה התקבלה החלטת ממשלה 4462, במסגרתה הוקצו משאבים משמעותיים לטובת צמצום הזנות - כ-30 מיליון שקלים בשנה במשך שלוש שנים.
3. חשוב לציין שהחוק והמהלך המשולב כולו מהווים בשורה של ממש ל-14,000 נשים, גברים, ובכלל זה נשים וגברים מהקהילה הטראנסג'נדרית אשר מנוצלים לזנות בישראל מידי יום. חשוב לציין כי מתוך ה-14,000 כ-3,000 הם קטינות וקטינים. הזנות היא תופעה הרסנית אשר גובה חיים. מאז שנת 2010 מצאו את מותן לפחות 100 נשים בזנות, כאשר גיל הפטירה הממוצע שלהן הוא 40 בלבד. **ונדגיש מאז הדיון האחרון בנושא שהתקיים בסוף חודש יוני בוועדת החוקה, חוק ומשפט, התבשרנו על שתי נשים נוספות שמצאו את מותן במעגל הזנות.** באמצעות החוק והחלטת הממשלה העבירה, לראשונה בתולדותיה, מדינת ישראל מסר לאוכלוסיות בזנות שהיא רואה את מצוקתן ומושיטה להן יד.
4. עם זאת, נכון להיום החוק לא נאכף עקב סירובו של השר לביטחון פנים לחתום על צו המסמך את המשטרה לאכיפה. מדובר בעיוות בוטה של רצון המחוקק, שלמרות שהאפשרות עמדה בפניו בחר שלא לדחות עוד את מועד תחילת היישום של החוק. יתרה מכך, מדובר בפגיעה חמורה בהתרעה שהחוק כבר יצר והורגשה בשטח עוד טרם נחקק ותורגמה לעלייה בפניות לשיקום - כבר בשנה שחלפה מהיום בו עברה הצעת החוק בקריאה טרומית (בין חודש אוגוסט 2017 לספטמבר 2018) ועד ליום שעברה הצעת החוק הממשלתית בקריאה ראשונה, חלה עלייה מטאורית של 210% בפניות לארגוני הסיוע, הממשלתיים והעמותות יחדיו ומגמת עלייה זו נמשכת מאז ועד היום. עם זאת, כל יום נוסף בו לא מתבצעת אכיפה, ההרתעה נפגעת, הניצול ממשיך, וישנו חשש ממשי לכניסה של אוכלוסיות חדשות למעגל הזנות.
5. אנו מבקשות מהוועדה כי תעשה כל שביכולתה על מנת להביא לכך שהשר לביטחון פנים יסמך את המשטרה ואכיפת החוק לאיסור צריכת זנות תחל.

6. לקראת תחילת האכיפה, יש צורך בנתונים ממשטרת ישראל, ראשית על תוכנית האכיפה, כיצד היא תתבצע כך שתובטח אכיפה מכבדת לנשים מחד, ויעילה מאידך. כמו כן, על משטרת ישראל לדווח על כמות השוטרים שעברו את ההכשרה הייעודית של המשטרה לקראת האכיפה.

7. בכל הנוגע ליישום התוכנית הממשלתית לשיקום ולסיוע לאוכלוסיות בזנות, יש להתמקד במספר נושאים מרכזיים בעת הזו:

- א. יש לוודא כי כלל התקציבים שמקורם בהחלטת הממשלה מגיעים ליעדם.
- ב. יש לפעול לשחרור החסמים הבירוקרטיים בתוך משרדי הממשלה המעכבים את יישומה המלא של החלטת הממשלה.
- ג. יש להמשיך ולשקוד על פיתוח מענים נוספים המותאמים לצרכיהם הייחודיים של אוכלוסיות בזנות, ובפרט אימהות, גברים והקהילה הטראנסג'נדרית, תוך מתן דגש מיוחד על פתיחת תוכניות ייעודיות להכשרה מקצועית.
- ד. יש לוודא כי כלל תוכניות הלימודים הרלוונטיות לעניין יוטמעו בכל בתי הספר, ובכלל זאת הלומדות החינוכיות שהן חלק מהחלטת הממשלה - לומדה למיניות בריאה לתלמידים ולומדה המיועדת למורים לאיתור צעירים וצעירות בסיכון לכניסה למעגל הזנות.

בכבוד רב,

עו"ד חן שופן
ראש תחום פרויקטים מיוחדים

עו"ד איילת דיין
מנהלת שותפה

המטה למאבק בסחר בנשים ובזנות

העתק:

חברי הוועדה לקידום מעמד האישה

מנהלת הוועדה